

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2016/1459,**annettu 28 päivänä huhtikuuta 2016,****joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2014, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto**

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2014, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 94 artiklan ja liitteen V,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön sekä perussopimus-, työjärjestys-, ja toimielinasioiden valiokunnan lausunnon (A8-0101/2016),
- A. katsoo, että avoimuus ja julkisten varojen valvonta ovat yleisiä demokraattisia periaatteita, jotka soveltuvat myös unioniin;
- B. katsoo, että vastuuvapausmenettely on osa edustuksellisen demokratian käsitettä;
- C. toteaa, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 319 artiklan mukaisesti Euroopan parlamentti on yksin vastuussa Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä;
- D. toteaa, että neuvoston talousarvio on yksi Euroopan unionin talousarvion pääluokista;
- E. katsoo, että SEUT 319 artiklan 2 kohdan mukaisesti komission on annettava Euroopan parlamentille sen pyynnöstä kaikki tarpeelliset tiedot, jotka koskevat menojen käyttöä tai varainkäytön valvonnan järjestelmien toimintaa;
- F. toteaa, että SEUT 335 artiklan mukaan kukin toimielin on hallinnollisesti riippumaton ja että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 (varainhoitoasetus) 55 artiklan mukaan toimielimet ovat itsenäisesti vastuussa niitä koskevien talousarvion pääluokkien toteutuksesta;
- G. toteaa, että jos parlamentilla ei ole tarvittavia tietoja, se ei pysty tekemään tietoon perustuvaa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä;
- H. palauttaa mieliin, että oikeudelliset ja akateemiset asiantuntijat olivat yksimielisiä parlamentin tiedonsaantioikeudesta parlamentissa 27. syyskuuta 2012 järjestetyssä työpajassa, joka käsitteli parlamentin oikeutta myöntää vastuuvapaus neuvostolle;
1. panee merkille, että tarkastuksensa perusteella tilintarkastustuomioistuin totesi, ettei virhetaso kokonaisuutena tarkastellen ollut olennainen toimielinten ja elinten hallintomenoihin ja muihin menoihin liittyvissä maksuissa 31. joulukuuta 2014 päättyneeltä varainhoitovuodelta;
 2. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi varainhoitovuotta 2014 koskevassa vuosikertomuksessaan, että pieni määrä virheitä henkilöstökulujen laskelmissa ja joitakin puutteita perhelisien hallinnoinnissa havaittiin Eurooppa-neuvostoon ja neuvostoon liittyvillä tarkastetuilla aihealueilla;
 3. kehottaa Eurooppa-neuvostoa ja neuvostoa parantamaan todettujen puutteiden hallinnointia ja korjaamaan tilintarkastustuomioistuimen havaitsemat virheet;

4. toteaa, että vuonna 2014 Eurooppa-neuvoston ja neuvoston kokonaistalousarvio oli 534 200 000 euroa (535 511 300 euroa vuonna 2013), joista käytettiin 91,3 prosenttia; panee merkille, että käyttöaste nousi vuonna 2014;
5. panee merkille, että neuvoston määrärahat vähenivät 1,3 miljoonaa euroa (– 0,2 prosenttia) vuonna 2014;
6. on edelleen huolissaan siitä, että käyttämättä jääneiden varojen osuus on korkea lähes kaikissa menoluokissa; toistaa ehdotuksensa keskeisten tulosindikaattoreiden laatisesta, jotta talousarvion suunnittelua voidaan parantaa;
7. on huolestunut siitä, että vuodelta 2014 siirrettiin erittäin paljon määrärahoja vuodelle 2015, erityisesti aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kohdennettuja määrärahoja; on vakaasti sitä mieltä, että toistuva määrärahojen siirtäminen varainhoitovuodelta toiselle on vastoin varainhoitoasetuksessa vahvistettuja talousarvion vuotuisuuden ja moitteettoman varainhoidon periaatteita;
8. katsoo, että neuvoston merkittävät siirrot budjettikohtien sisällä voitaisiin välttää paremmalla talousarviosuunnittelulla;
9. toteaa jälleen, että Eurooppa-neuvoston ja neuvoston talousarviot olisi eriytettävä toimielinten varainhoidon avoimuuden lisäämiseksi ja kummankin toimielimen vastuuvollisuuden parantamiseksi;
10. vaatii, että neuvoston on oltava muiden toimielinten tavoin vastuuvollinen ja avoin ja kehottaa neuvostoa liittymään EU:n avoimuusrekisteriin;
11. kehottaa jälleen Eurooppa-neuvostoa ja neuvostoa toimittamaan parlamentille vuotuisen toimintakertomuksensa, johon sisältyy kattava katsaus kaikkiin kummankin toimielimen käytössä oleviin henkilöresursseihin ura-alueen, palkkaluokan, sukupuolen, kansalaisuuden ja ammatillisen koulutuksen mukaan jaoteltuina;
12. katsoo, että unionin toimielinten ja erillisvirastojen vuosikertomuksilla voisi olla tärkeä merkitys avoimuuden, vastuuvollisuuden ja lahjomattomuuden noudattamisessa; kehottaa unionin toimielimiä ja erillisvirastoja sisällyttämään vuosikertomuksiinsa näitä asioita koskevan luvun;
13. pitää valitettavana, että neuvosto ei ole vielä hyväksynyt menettelysääntöjä; katsoo, että kaikkien unionin toimielinten ja erillisvirastojen olisi sovittava yhteisistä menettelysäännöistä, koska ne ovat välttämättömät toimielinten avoimuuden, vastuuvollisuuden ja lahjomattomuuden vuoksi; kehottaa niitä EU:n toimielimiä ja elimiä joilla ei vielä ole menettelysääntöjä, laatimaan sellaiset mahdollisimman pian;
14. kehottaa neuvostoa panemaan väärinkäytösten paljastamista koskevat sisäiset säännöt täytäntöön viipymättä;
15. vaatii neuvoston jäsenten taloudellisia sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten julkaisemista internetissä;
16. panee huolestuneena merkille, että Eurooppa-neuvoston puheenjohtajaa ja hänen kabinettinsa jäseniä varten ei ole laadittu lahjomattomuutta koskevia sääntöjä eikä heiltä edellytetä sidonnaisuuksia koskevia ilmoituksia eikä yksityiskohtaisten henkilötietojen antamista; panee lisäksi merkille, että neuvoston kansallisia edustajia varten ei ole olemassa yhteisiä lahjomattomuutta koskevia sääntöjä; kehottaa neuvostoa korjaamaan tilanteen ja tiedottamaan tästä vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle;
17. pitää ilahduttavana ehdotusta neuvoston asetukseksi unionin korkean tason julkisen viran haltijoiden palkkajärjestelyistä ja sen johdosta suunniteltuja säästöjä;
18. kehottaa neuvostoa laatimaan omat yksityiskohtaiset korruption vastaiset suuntaviivansa ja riippumattomat menettelynsä;
19. panee huolestuneena merkille, että lainsäädäntöprosessista, neuvotteluista, jäsenvaltioiden kannoista ja neuvoston kokouksista puuttuu huolestuttavalla tavalla avoimuus; kehottaa neuvostoa julkistamaan asiaankuuluvat asiakirjat ja luomaan selkeän raportointijärjestelmän, jonka avulla lainsäädäntömenettelyt olisivat avoimia ja läpinäkyviä;
20. on huolissaan trilogien ja sovittelukokousten avoimuuden puutteesta; kehottaa neuvostoa lisäämään järjestelmällisesti neuvottelujen avoimuutta ja lahjomattomuutta;

21. panee merkille toimielinten välisen sopimuksen mukaisen käännös- ja tulkkaustoimintaa tarkastelevan komitean saavuttamat tulokset sellaisten yhdenmukaisten menetelmien aikaansaamisessa, jotka mahdollistavat kaikkien toimielinten käännöskustannusten suoran vertailun; pitää myönteisenä, että neuvosto toimittaa tiedot näiden menetelmien mukaisesti;
22. korostaa, että yksi neuvoston pääsihteeristön vuoden 2014 tärkeimmistä taloudellisista tavoitteista – Europa-rakennuksen saaminen käyttöön vuoden 2015 loppuun mennessä – jäi saavuttamatta; pitää viivästystä valitettavana ja pyytää saada tietoja siitä aiheutuvista taloudellisista seurauksista;
23. pyytää jälleen liittämään neuvoston vuotuisen toimintakertomukseen kiinteistöpolitiikkaa koskevan osuuden, erityisesti siksi, että kiinteistöpolitiikan kustannukset on perusteltava asianmukaisesti ja niiden on pysyttävä kohtuullisina;

Vastuuvapauden myöntämispäätöksen lykkäämisen syyt

24. korostaa jälleen, että neuvoston olisi toimittava avoimesti ja oltava valmis vastaamaan unionin kansalaisille kaikista sille uskotuista varoista osallistumalla täysimääräisesti ja hyvässä uskossa vuosittaiseen vastuuvapausmenettelyyn aivan kuten muutkin unionin toimielimet; katsoo näin ollen, että unionin talousarvion toteutuksen tehokas valvonta edellyttää parlamentin ja neuvoston työjärjestelyjen avulla toteutettavaa yhteistyötä; pahoittelee vastuuvapausmenettelyn yhteydessä kohdattuja tähänastisia vaikeuksia; vaatii parantamaan kummankin toimielimen valmiuksia vuoropuheluun, jotta päästäisiin mahdollisimman nopeasti ratkaisuun ja jotta voidaan täyttää perussopimusten mukainen tehtävä ja toimia vastuuvälillisesti kansalaisiin nähden;
25. panee merkille, että menettely, jossa vastuuvapaus myönnetään erikseen kullekin unionin toimielimelle ja elimelle, on pitkäaikainen käytäntö, jonka parlamentti on luonut taatakseen avoimuuden ja demokraattisen vastuuvälillisyyden unionin veronmaksajia kohtaan; korostaa, että tämä tosiasia takaa sen, että parlamentille annetaan valvontaoikeus ja -velvoite koko unionin talousarvioon nähden;
26. toteaa lisäksi, että komissio ilmaisi 23. tammikuuta 2014 lähettämässään kirjeessä, että kaikki toimielimet kuuluvat kaikilta osin parlamentin vastuuvapausmenettelyssä esittämien huomautusten seuranta-prosessin piiriin ja että kaikkien toimielinten olisi tehtävä yhteistyötä vastuuvapausmenettelyn toimivuuden varmistamiseksi SEUT-sopimuksen asiaa koskevia määräyksiä ja soveltuvan johdetun oikeuden asiaa koskevia säännöksiä täysimääräisesti noudattaen;
27. korostaa komission toteavan kirjeessään myös, että se ei aio valvoa muiden toimielinten talousarvioiden toteutusta ja että vastauksen antaminen jollekin toiselle toimielimelle osoitettuun kysymykseen loukkaisi kyseisen toimielimen oikeutta toteuttaa itsenäisesti sitä koskevaa talousarvion pääluokkaa;
28. muistuttaa, että kullakin varainhoitoasetuksen 2 artiklan b alakohdassa määritellyllä toimielimellä on toimivalta toteuttaa itsenäisesti sitä koskevaa talousarvion pääluokkaa varainhoitoasetuksen 55 artiklan nojalla; toteaa, että noudatetun käytännön ja nykyisten sääntöjen tulkinnan mukaisesti parlamentti myöntää vastuuvapauden kullekin toimielimelle erikseen, jotta voidaan säilyttää avoimuus ja demokraattinen vastuuvälillisyys unionin veronmaksajia kohtaan;
29. korostaa, että parlamentilla on vastuuvapauden myöntämisvalta SEUT 316, 317 ja 319 artiklan ja varainhoitoasetuksen 55 ja 164–167 artiklan mukaisesti; pitää kyseisiä määräyksiä ja säännöksiä riittävänä oikeusperustana sille, että parlamentilla on oikeus tehdä erillinen vastuuvapauspäätös neuvoston osalta ja että sillä on oikeus myöntää vastuuvapaus komissiolle; vahvistaa, että vastuuvapauden myöntäminen tai epääminen on parlamentin oikeus ja yksi parlamentin velvollisuuksista unionin kansalaisia kohtaan;
30. korostaa, että neuvosto on vuodesta 2009 lähtien kieltäytynyt osallistumasta Euroopan parlamentin harjoittamaan vastuuvapausmenettelyyn kieltäytymällä toimittamasta tarpeellisia tietoja, vastaamasta kirjallisiin kysymyksiin ja osallistumasta talousarvionsa toteuttamista koskeviin kuulemistilaisuuksiin ja keskusteluihin, ja tästä johtuen yli kolme miljardia euroa julkisia varoja on käytetty ilman asianmukaista valvontaa; pitää sitä unionin kansalaisille lähetettynä kielteisenä signaalina;
31. toteaa jälleen, että jos neuvosto ei ryhdy yhteistyöhön, parlamentti ei pysty tekemään tietoon perustuvaa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä;
32. katsoo, että tilanne tarkoittaa perussopimuksista johtuvien velvoitteiden ja etenkin toimielinten välisen vilpittömän yhteistyön periaatteen räikeää laiminlyöntiä ja että siihen on löydettävä ripeästi ratkaisu, jotta koko unionin talousarviota voidaan valvoa; viittaa tässä yhteydessä myös SEUT 15 artiklaan, jossa määrätään, että kukin unionin toimielin, elin, laitos tai virasto varmistaa työskentelynsä avoimuuden;

33. toteaa jälleen kerran, että talousarviota voidaan valvoa tehokkaasti vain, jos parlamentti ja neuvosto tekevät yhteistyötä, jonka tärkeimpiin osatekijöihin on kuuluttava neuvoston ja parlamentin talousarvion valvontavaliokunnan edustajien väliset viralliset kokoukset, vastaaminen valiokunnan jäsenten kirjallisina esittämiin kysymyksiin sekä asiakirjojen toimittaminen pyynnöstä talousarvion valvonnan tausta-aineistoksi;
 34. muistuttaa, että parlamentti myöntää muille toimielimille vastuuvapauden toimitettujen asiakirjojen ja esittämiinsä kysymyksiin annettujen vastausten pohjalta; pitää valitettavana, että parlamentilla on toistuvasti ongelmia saada vastauksia neuvostolta;
 35. panee merkille neuvoston pääsihteerin kirjeen, jonka tämä lähetti vastauksena parlamentin talousarvion valvontavaliokunnan esittämään kutsuun osallistua 11. tammikuuta 2016 järjestettävään keskusteluun; toteaa, että kirjeessä ei vastata kutsuun eikä kirjalliseen kyselyyn, joka lähetettiin neuvoston pääsihteeristöön 25. marraskuuta 2015 ja joka sisälsi parlamentin jäsenten esittämiä kysymyksiä, vaan pelkästään toistetaan neuvoston jo aiemmin esittämä kanta taloudellisten tietojen vaihtoon;
 36. pitää vastuuvapausmenettelyä tärkeänä välineenä pyrittäessä varmistamaan demokraattinen vastuuvastuu unionin kansalaisiin nähden;
 37. kehottaa neuvostoa aloittamaan neuvottelut parlamentin kanssa, jotta varmistettaisiin parlamentin oikeus saada tietoja neuvoston talousarvion toteutuksesta; katsoo, että tämä sisältää neuvoston veloitteen antaa pyydetty tiedot;
 38. pitää valitettavana, etteivät kaikki unionin toimielimet noudata samoja avoimuusvaatimuksia, ja katsoo, että neuvoston olisi parannettava toimintansa avoimuutta;
 39. katsoo, että vaikka tilannetta voitaisiin parantaa väliaikaisesti lisäämällä unionin toimielinten yhteistyötä perussopimusten puitteissa, näiden sopimusten tarkistaminen voi lopulta olla tarpeen, jotta vastuuvapausmenettelyä voidaan tehdä selkeämpi siten, että parlamentin nimenomaisena tehtävänä on myöntää vastuuvapaus kaikille toimielimille ja elimille erikseen;
 40. kehottaa komissiota muuttamaan varainhoitoasetusta, jotta selvennetään vastuuvapausmenettelyn tavoitteita ja määritellään selvästi sääntöjen noudattamatta jättämisestä aiheutuvat seuraamukset; korostaa, että tämä olisi tehtävä unionin toimielinten vastuuvastuun varmistamiseksi ja unionin kansalaisten taloudellisten etujen suojaamiseksi; korostaa, että poikkeuksia ei pitäisi tehdä.
-